

til andre Forhold i Livet skulde blive gældende Regel, at Landets Borgere saaledes over for hinanden ikke skulde bryde sig om andet end det juridiske Ansvar, om blot at kunne slippe for at blive dømt af en juridisk Domstol. Jeg haaber alligevel, at den højtærede Konseilspræsident og dette høje Ting ville erkende, at det vilde være grænseløst sørgelige Tilstande, om slikt skulde blive den gældende Regel her i Landet. Derfor beklager jeg i allerhøjeste Grad, at den nuværende Konseilspræsident, ligesom den foregaaende, særlig pukker paa Ansvaret for Rigsretten og ikke synes at bryde sig om noget andet Ansvar. Med Hensyn til det Ansvar, der her er Hovedsagen, maa jeg dog gøre opmærksom paa, at der ikke var Meningsforskel om det paa den grundlovgivende Rigsdagsforsamling. Man mente, at Regeringen selvfølgelig kan blive stedt i det Tilfælde, at den er nødt til at handle paa den samlede Lovgivningsmagts Vegne; det sker mangfoldige Gange Aar efter Aar paa det civile Omraade, og noget lignende kan ogsaa ske paa det militære Omraade. Det er selvfølgelig forudset. Men over for den Slags Kendsgerninger blev det i 1849 fremsat med Styrke, at her have vi netop det fineste Udtryk for Ministeransvarligheden deri, at Regeringen, naar den er nødt til at handle saaledes paa en Maade paa egen Haand, paa hele Lovgivningsmagts Vegne, saa har at overveje og være paa det rene med to Ting, for det første om den Foranstaltning, som den saaledes skrider til, i og for sig er højst paatrængende og altsaa absolut skal udføres i en Part, saaledes at Rigsdagen ikke kan blive indkaldt, og for det andet har Regeringen at overveje med sig selv: Staa vi i et saadant Tillidsforhold til Lovgivningsmagten, at vi tør gøre Regning paa, at vi have Lovgivningsmagten med lige over for en saadan Foranstaltning? Derom har der ikke været nogen Meningsforskel paa den grundlovgivende Rigsforsamling, og der har heller ikke været nogen Meningsforskel derom indtil Begyndelsen af 70'erne. Jeg beklager i allerhøjeste Grad, at den nuværende Regering saaledes, ligesom en foregaaende Regering, vil skyde det vigtigste Ansvar fra sig og kun pukke paa Ansvaret for den juridiske Domstol. Det er et Vidnesbyrd om sørgelige Forhold i dette Land, og et Vidnesbyrd om, at Provisorismen saa langt fra er død, at den mange Steder desværre lever højt endnu.

Med Hensyn til det sidste Spørgsmaal, som den ærede Konseilspræsident omtalte,

nemlig Bevillingen paa § 19, Nr. 14, for Aaret 1897 til Alderdomsforsørgelsen, er jeg selvfølgelig fuldstændig enig i, hvad han der har udtalt. Det Lovforslag, som har været til 1ste Behandling i Dag, og som sikkert bliver vedtaget i begge Ting, giver jo Anvisning paa, at dette Beløb, som mangler for Aaret 1897, skal optages paa Tillægsbevillingsloven.

Konseilspræsidenten (Hørring): Jeg tror ikke, at jeg har givet det ærede Medlem Grund til at udtale, at jeg ikke skulde bryde mig noget andet Ansvar end det juridiske, tværtimod, det er et Ansvar af en helt anden Beskaffenhed, der har bragt os til i Juni Maaned forrige Aar at handle, saaledes som vi have gjort.

Oct. Hansen: Det, der ligger for, og som den ærede Konseilspræsident har draget frem, er Spørgsmaalet, om de 520,000 Kr., som vi jo vide, at Regeringen uden Bevilling har udgivet i Fjor Sommer, slet ikke skulle komme under dette Tings Overvejelse, om altsaa, naar den Lov, hvor en saadan Pengeudgivelse har sin naturlige Plads og sin eneste Plads, nemlig Tillægsbevillingsloven, kommer til at ligge for i dette Ting, dette Ting da ikke skal have nogen Lejlighed eller Anledning til at udtale sin Mening eller Billigelse om denne Sag. Det ville d'Hrr. Ministre ikke give dette Ting, de ville ikke æske dette Tings Mening om, hvorledes denne Sag er at opfatte, og Tinget synes heller ikke at føle nogen Opfordring til at faa Spørgsmaalet frem. Den ærede Konseilspræsident har faaet at vide i det andet Ting, at denne Pengeanvendelse ikke billiges der, den ærede Minister ved ikke, hvorvidt den billiges i dette Ting eller ikke. Den ærede Minister kan have en Mening om eller en Tro paa, at han vilde kunne faa et Fler-tal, hvis han vovede at æske dette Tings Mening derom, men om det er rigtigt, staar foreløbig hen. Der er ikke forelagt noget Forslag her, men vi have i dette Øjeblik til Behandling et Forslag til Lov, hvor denne Pengeanvendelse burde staa. Det havde selvfølgelig været Ministerens Sag at sørge for, at dette Lovforslag kom til at foreligge her, i alt Fald ved 2den Behandling, med dette Forslag til Landstingets Votering. Hvis altsaa Ministeren ikke forelægger noget Ændringsforslag til 2den Behandling, og hvis Tingets sædvanlige Ordfører eller Flertallet heller ikke kommer med et Forslag derom, saa vil Sagen om de 520,000 Kr. komme til at